

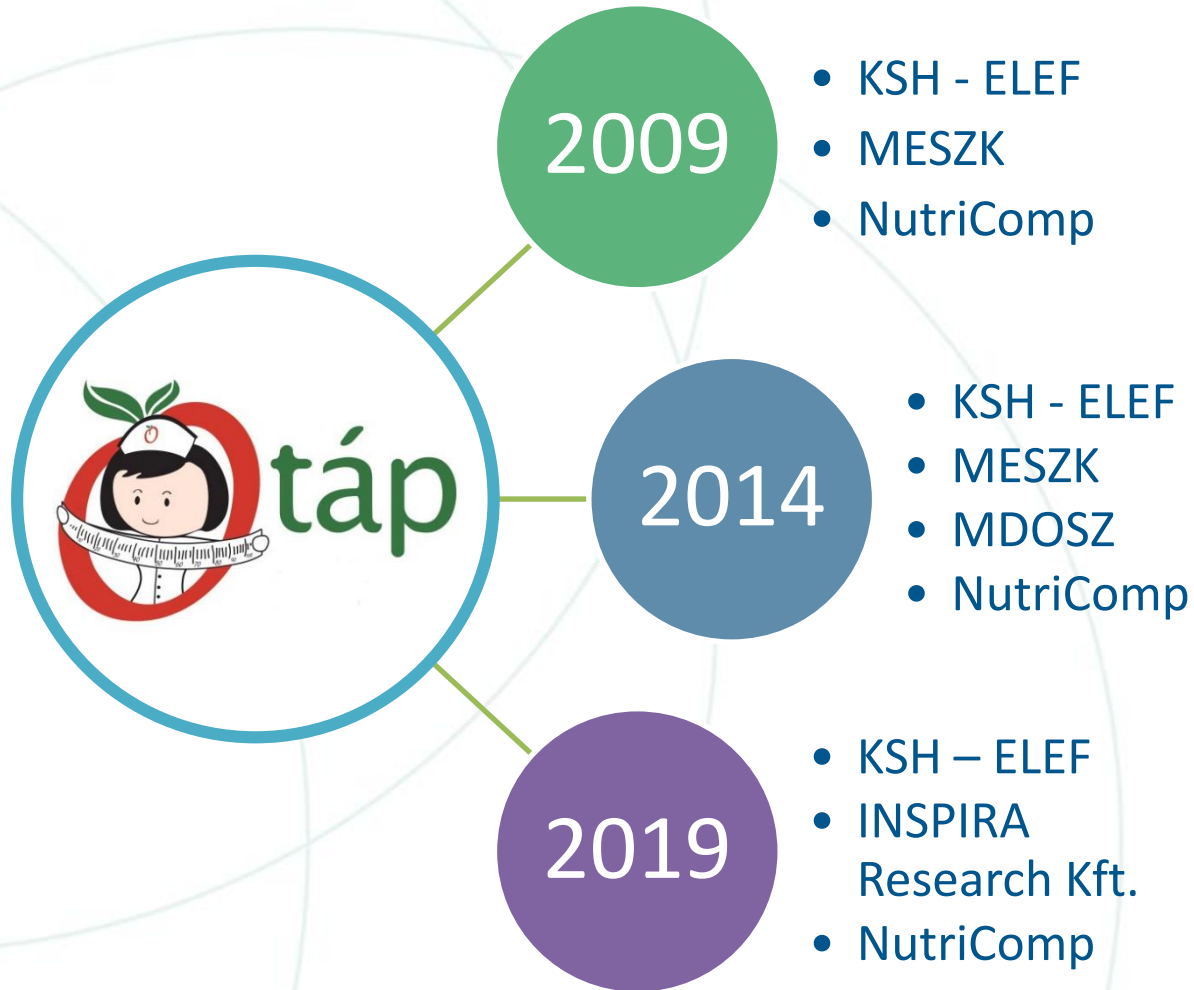
A szív- és érrendszer egészsége szempontjából kulcsfontosságú tápanyagok és élelmiszercsoportok bevitele az OTÁP2019 vizsgálatában.

Zentai Andrea

Bakacs Márta, Illés Éva, Feigl Edit

Táplálkozás-epidemiológiai Főosztály munkatársai

Országos Táplálkozás és Tápláltsági Állapot Vizsgálat

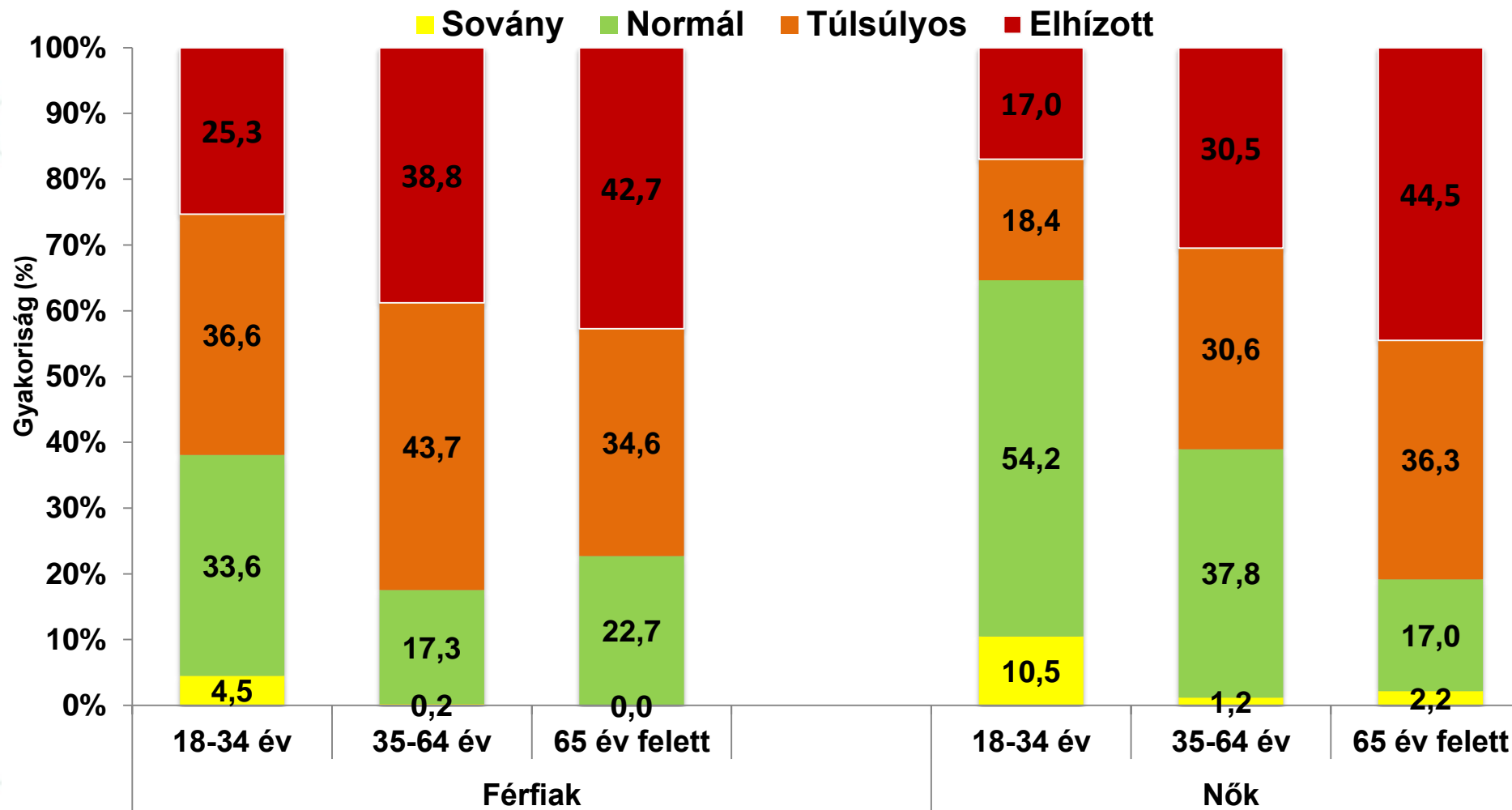
- A Központi Statisztikai Hivatal által szervezett Európai Lakossági Egészségfelmérés almintáján valósultak meg
- Táplálkozási szokások – háromnapos táplálkozási napló
- Testtömeg, testmagasság, derék-körfogat és fizikai aktivitás műszeres mérése

OTÁP 2019 módszertan

- **Célpopuláció:** otthonukban élő, 18+ évesek
- **Tervezett mintanagyság:** 177 település + Budapest, ELEF mintába került résztvevők
- **Mintavételi keret:** a BM lakcímadatbázisa
- **Mintavétel:** kétlépcsős rétegzett mintavétel
- **Beleegyzők:** 151 település + Budapest
- **946 felnőtt** mérési eredményeit használtuk fel az elemzésekhez

A BMI kategóriák gyakorisága a felnőttek körében – korcsoportok és nemek szerint

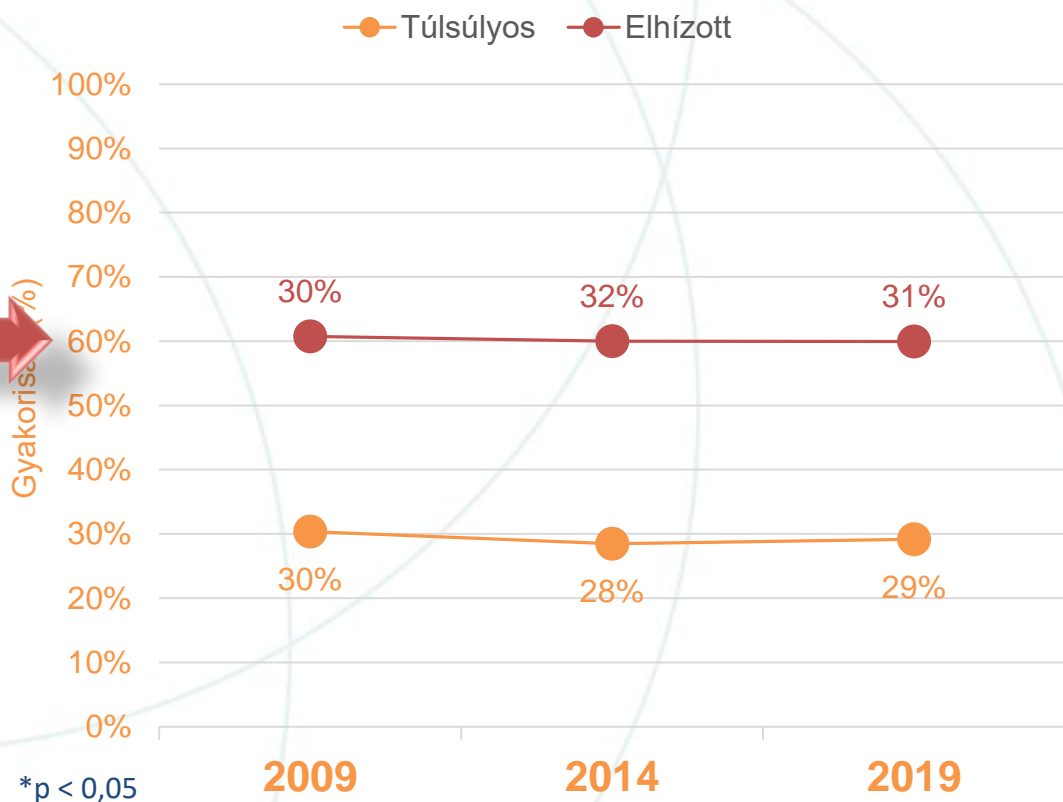

**A férfiak 77 %-a,
a nők 60 %-a
túlsúlyos vagy
elhízott**

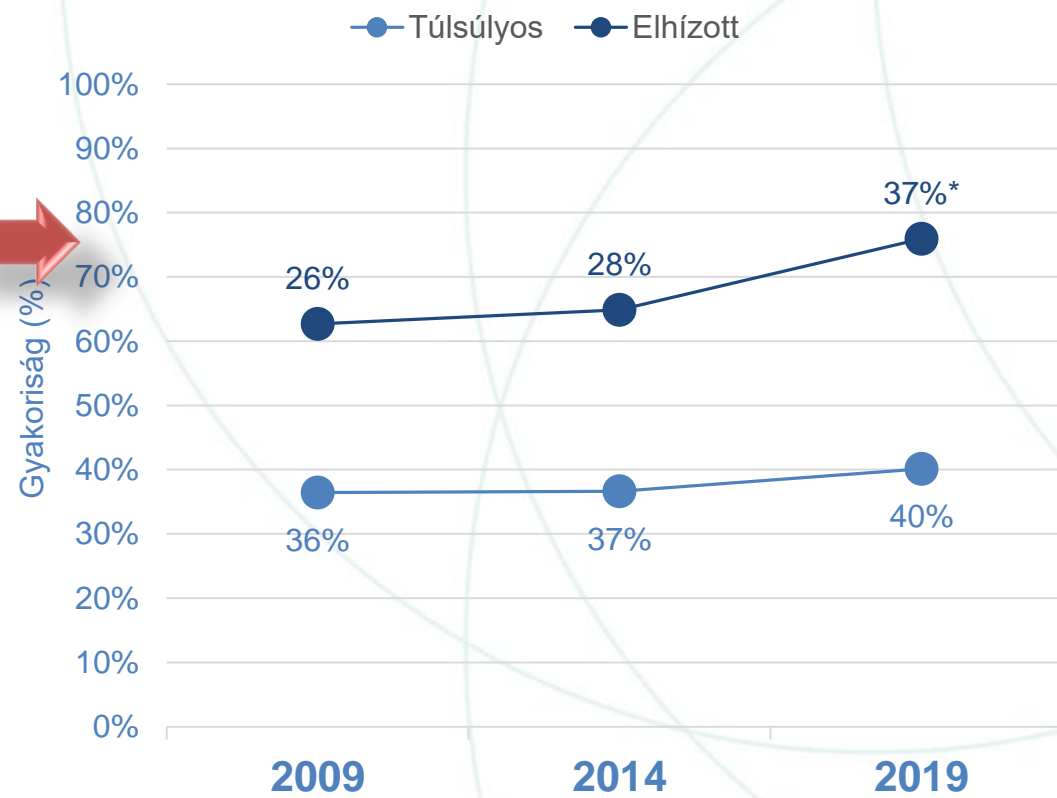
**Az életkor
előrehaladtával nő
az elhízás
előfordulása**

Tápláltsági állapot OTÁP 2009-2014-2019

NŐK

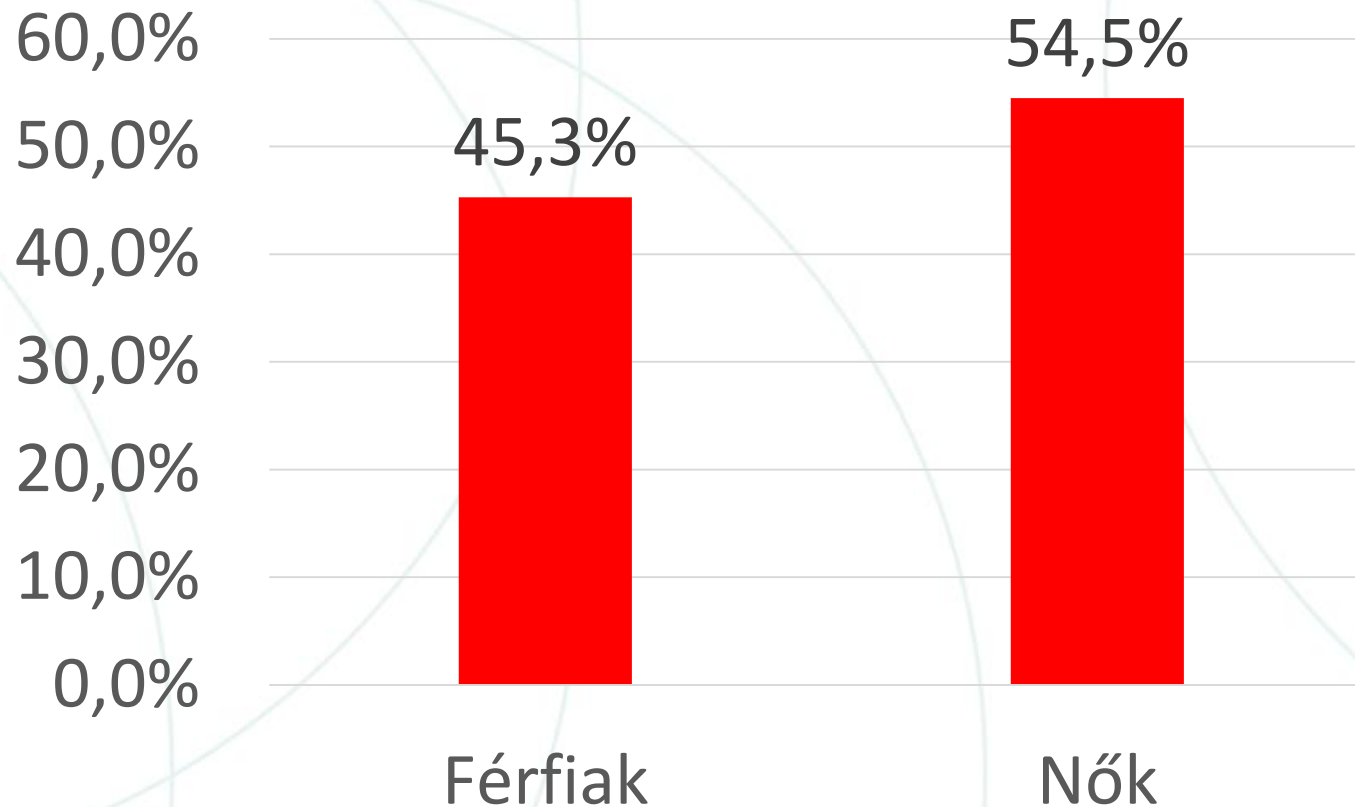
FÉRFIAK

*p < 0,05

Hasi elhízás gyakorisága

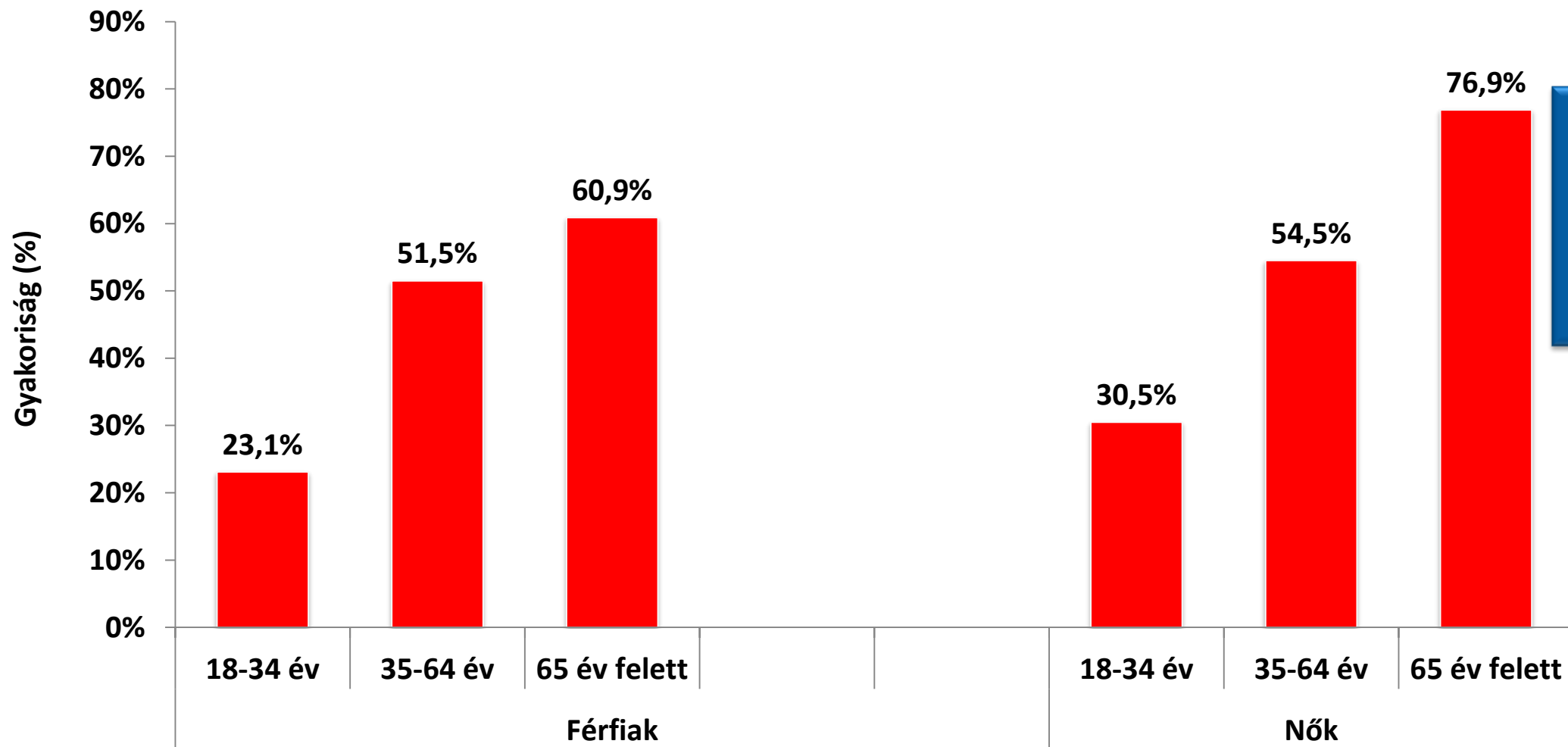
Gyakoriság (%)

**Minden
második
felnőtt hasi
elhízott**

- Férfiaknál ≥ 102 cm
- Nőknél ≥ 88 cm

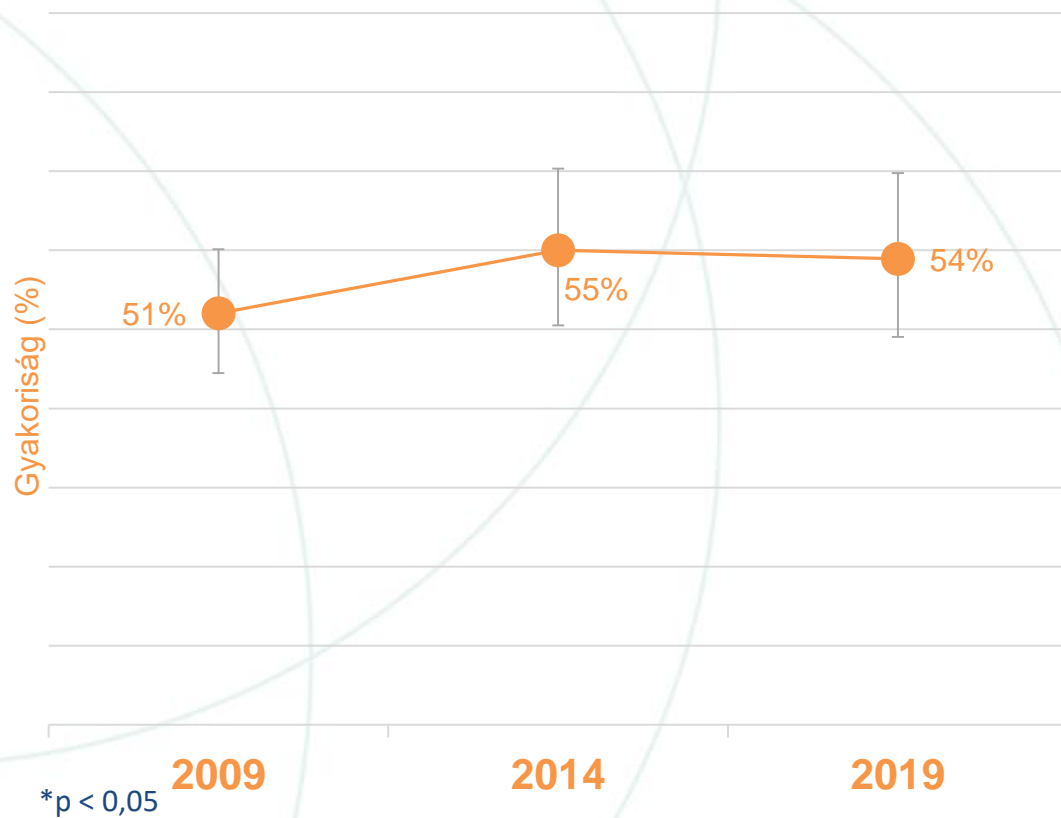
Hasi elhízás gyakorisága korcsoportok szerint

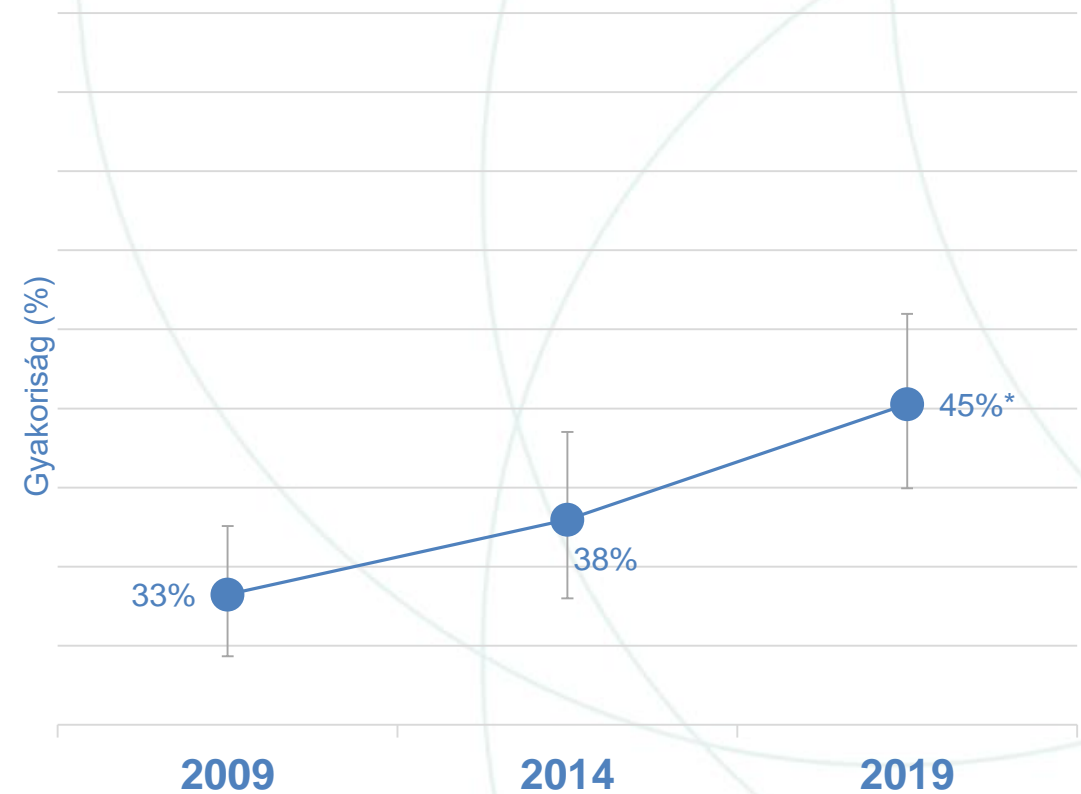
Hasi elhízás előfordulása az életkor előrehaladtával fokozódik

Hasi elhízás OTÁP 2009-2014-2019

Nők

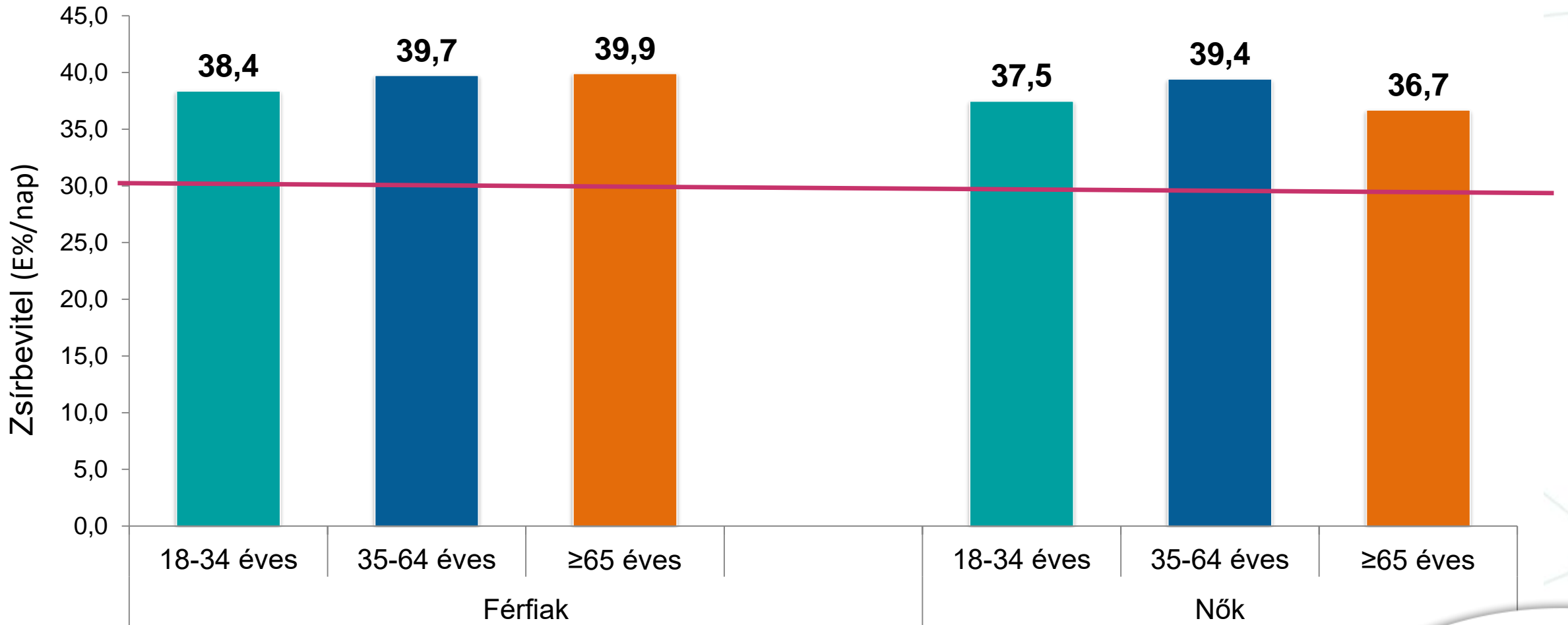

Férfiak

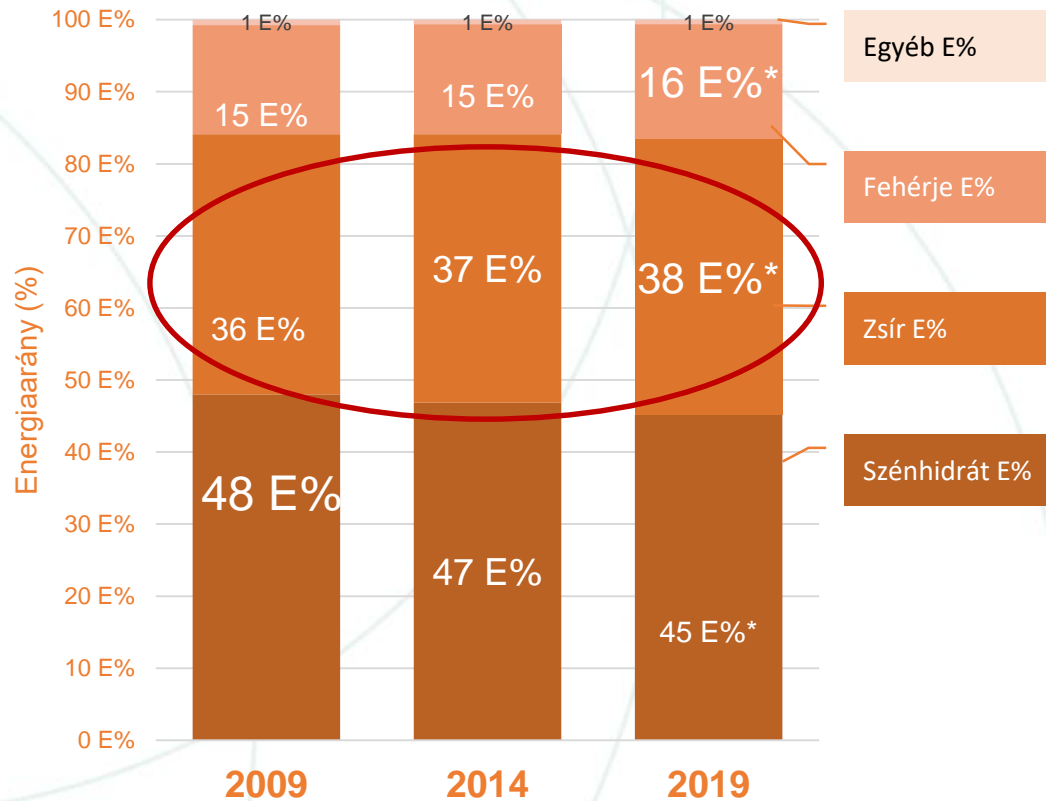
A felnőttek zsír bevitelle

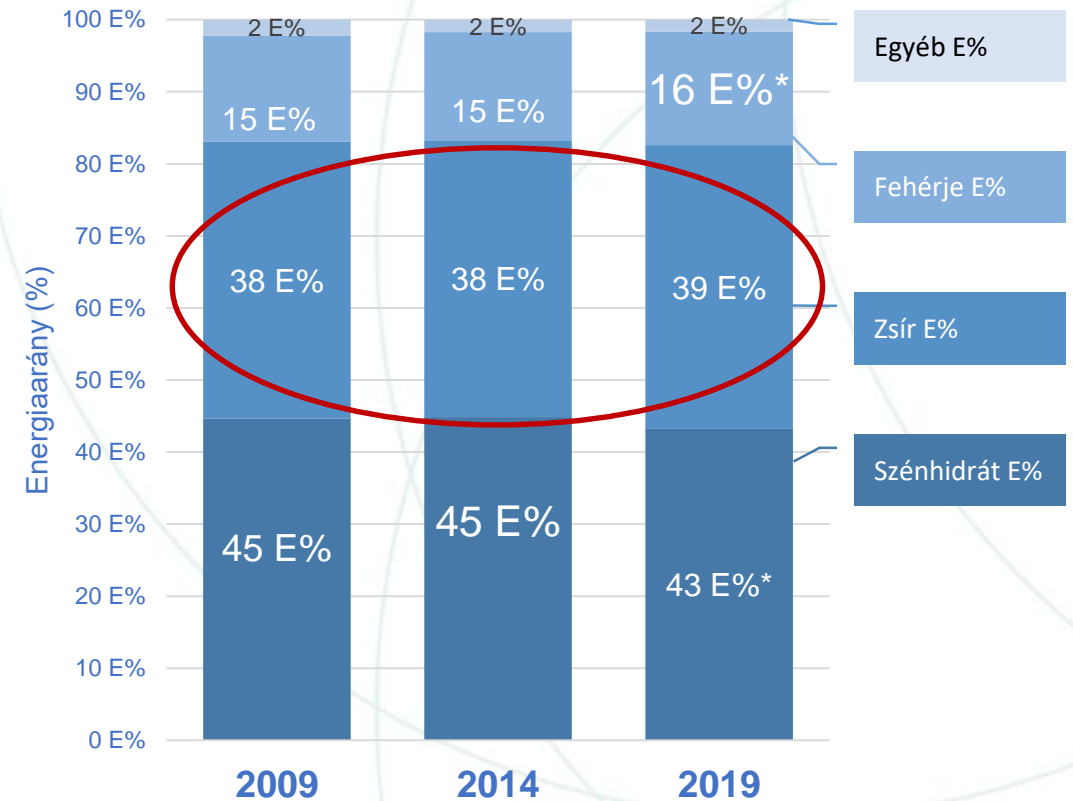
Ajánlás: <30 E% (WHO Healthy diet fact sheet, 2018)

Makrotápanyagok energia-arányának változása, OTÁP 2009-2014-2019

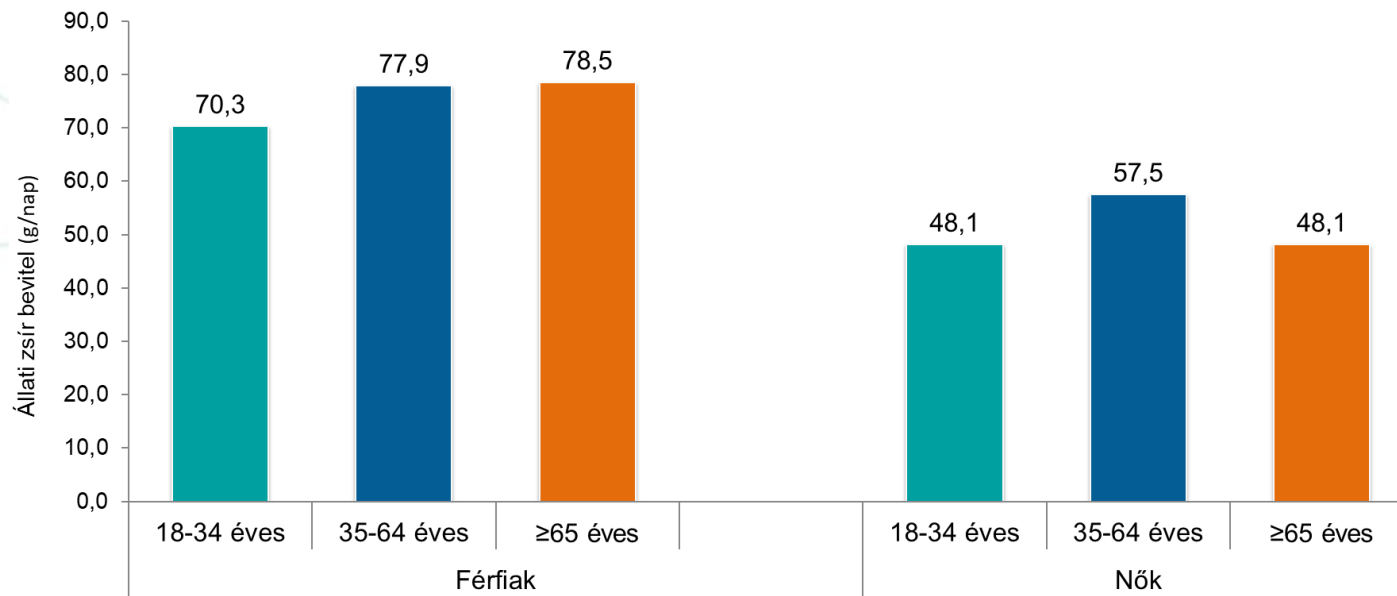
NŐK

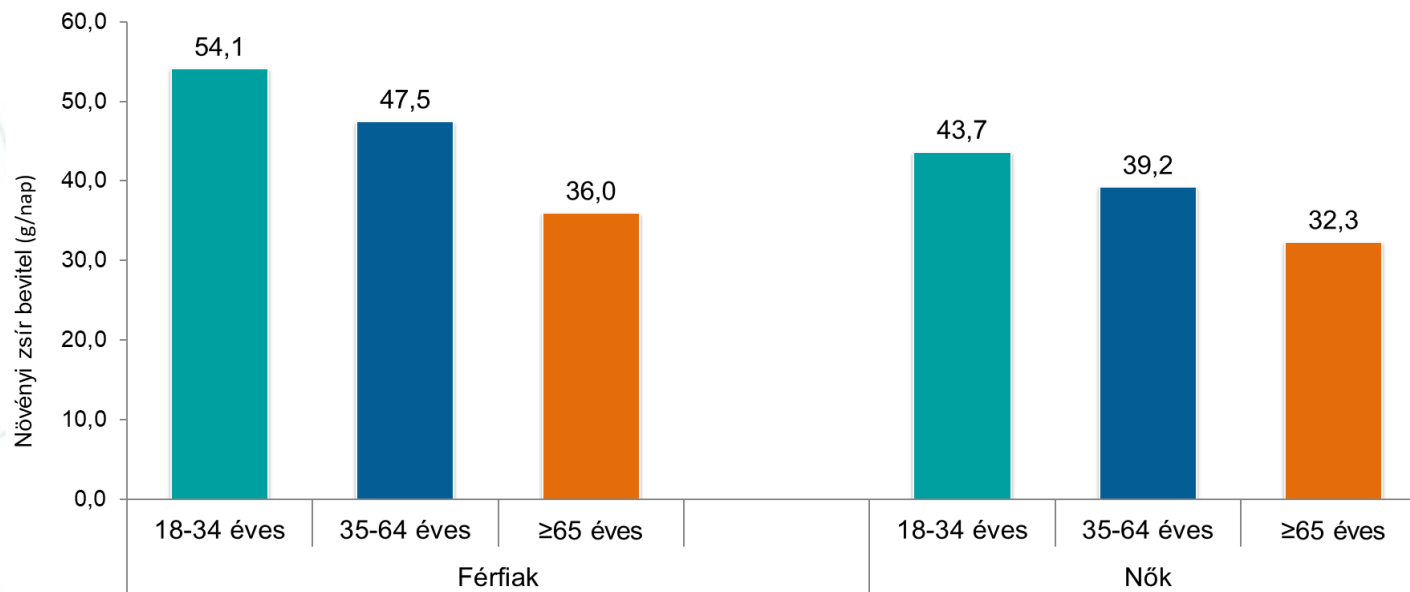
FÉRFIAK

*p < 0,05

**A felnőttek
állati zsír bevitel**

**A felnőttek
növényi zsír bevitel**

A többszörösen telítetlen zsírsavak beviteli aránya

- **n-3 zsírsavak: EPA + DHA**

OTÁP2019 – férfi 150 mg, nő 160 mg

EFSA ajánlás: 250 mg/nap

- **n-3 zsírsavak: alfa-linolénsav**

OTÁP2019 – férfi 0,08 E%, nő 0,08 E%

EFSA ajánlás: 0,5 E%

- **n-6 zsírsavak: linolsav**

OTÁP2019 – férfi 2,07 E%, nő 2,03 E%

EFSA ajánlás: 4 E%

- **n-6 és n-3 zsírsavaknak az egymáshoz viszonyított aránya**

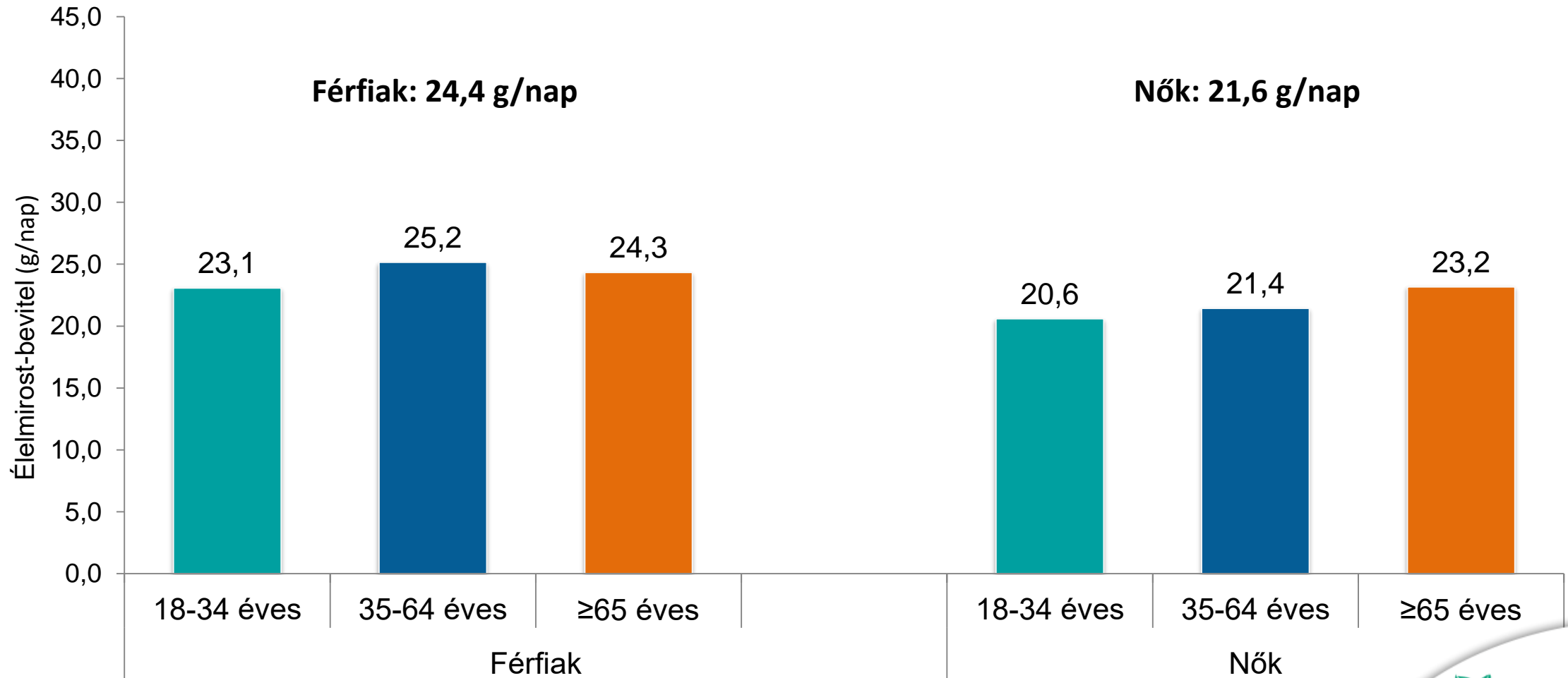
OTÁP2019 – férfi 31:1, nő 28:1

EFSA ajánlás: 4:1

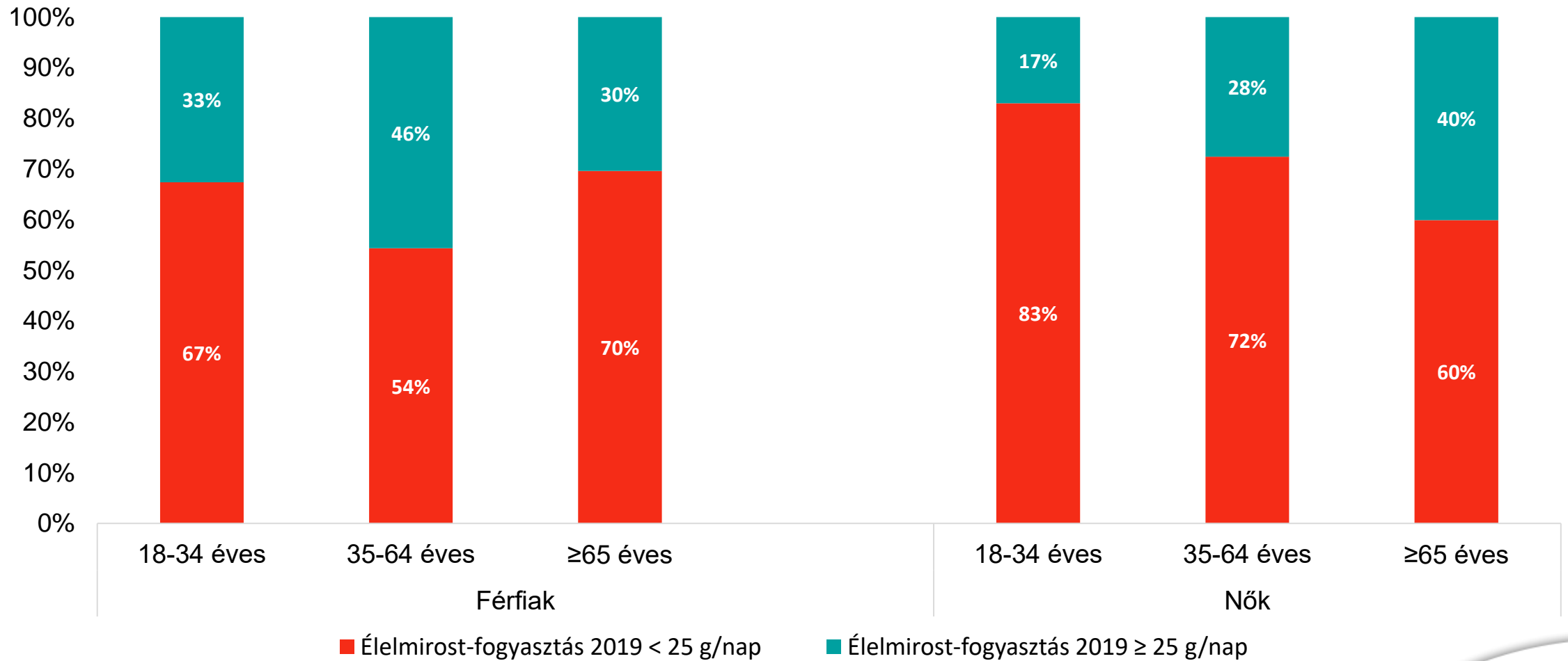
n-3 forrásai: pl. halak, olajos magvak, diófélék, lenmagolaj, olívbogyó

A felnőtt magyar lakosság átlagos élelmirost bevitel *Nem-korcsoport*

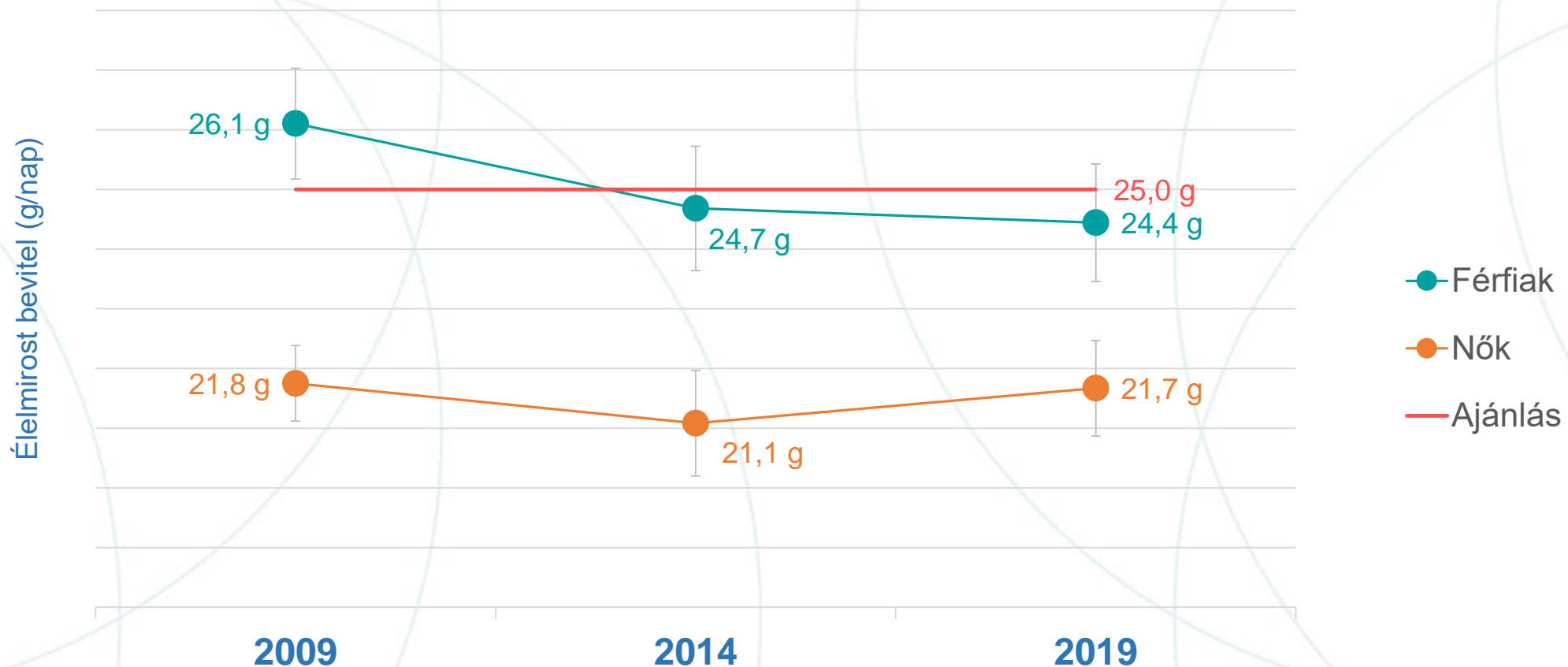
EFSA DRV: 25 g/nap

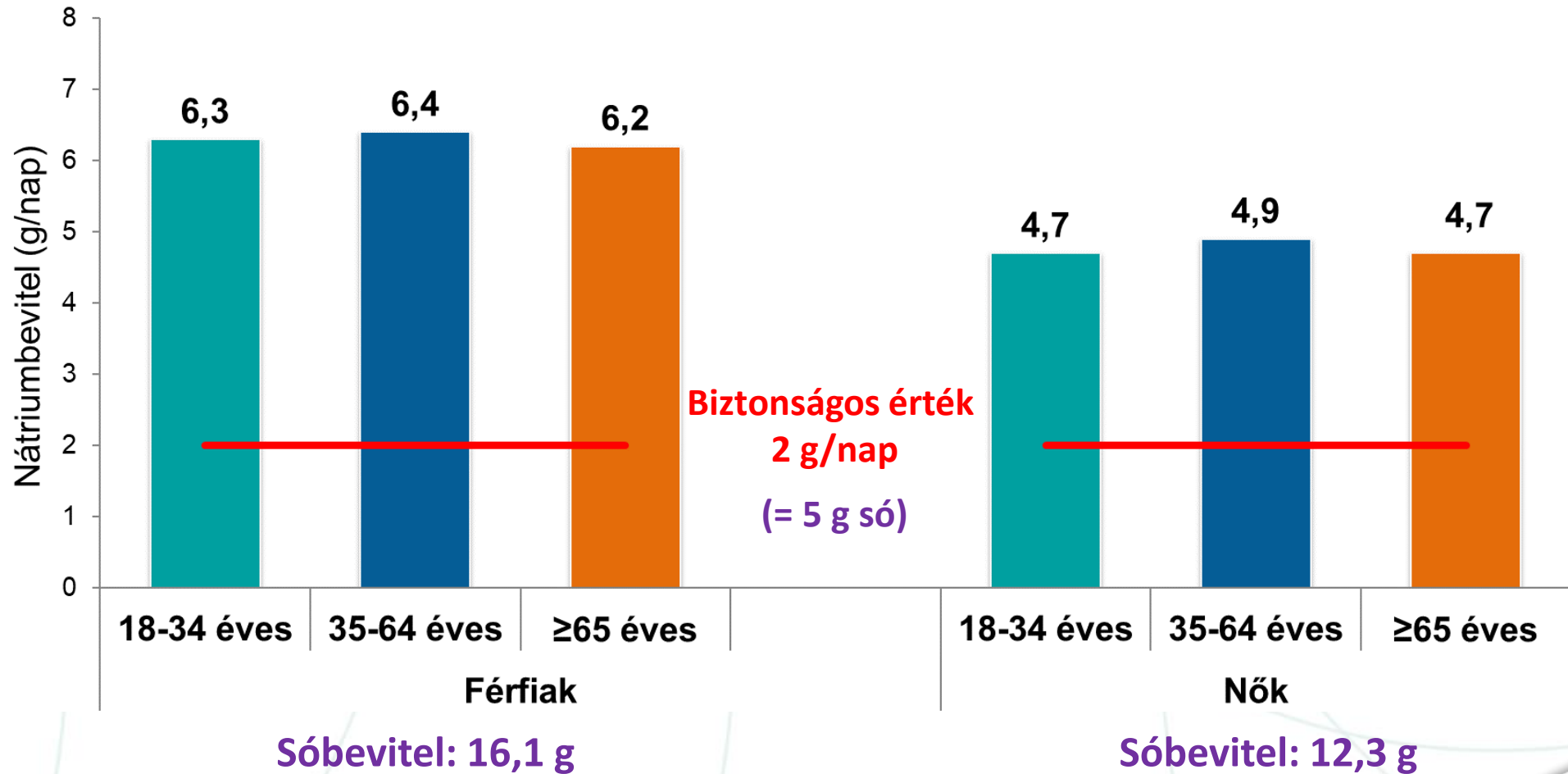
Az élelmirost bevitelre vonatkozó ajánlásnak való megfelelés aránya, *Nem-korcsoport*

Az élelmirost bevitel változása, OTÁP 2009-2014-2019

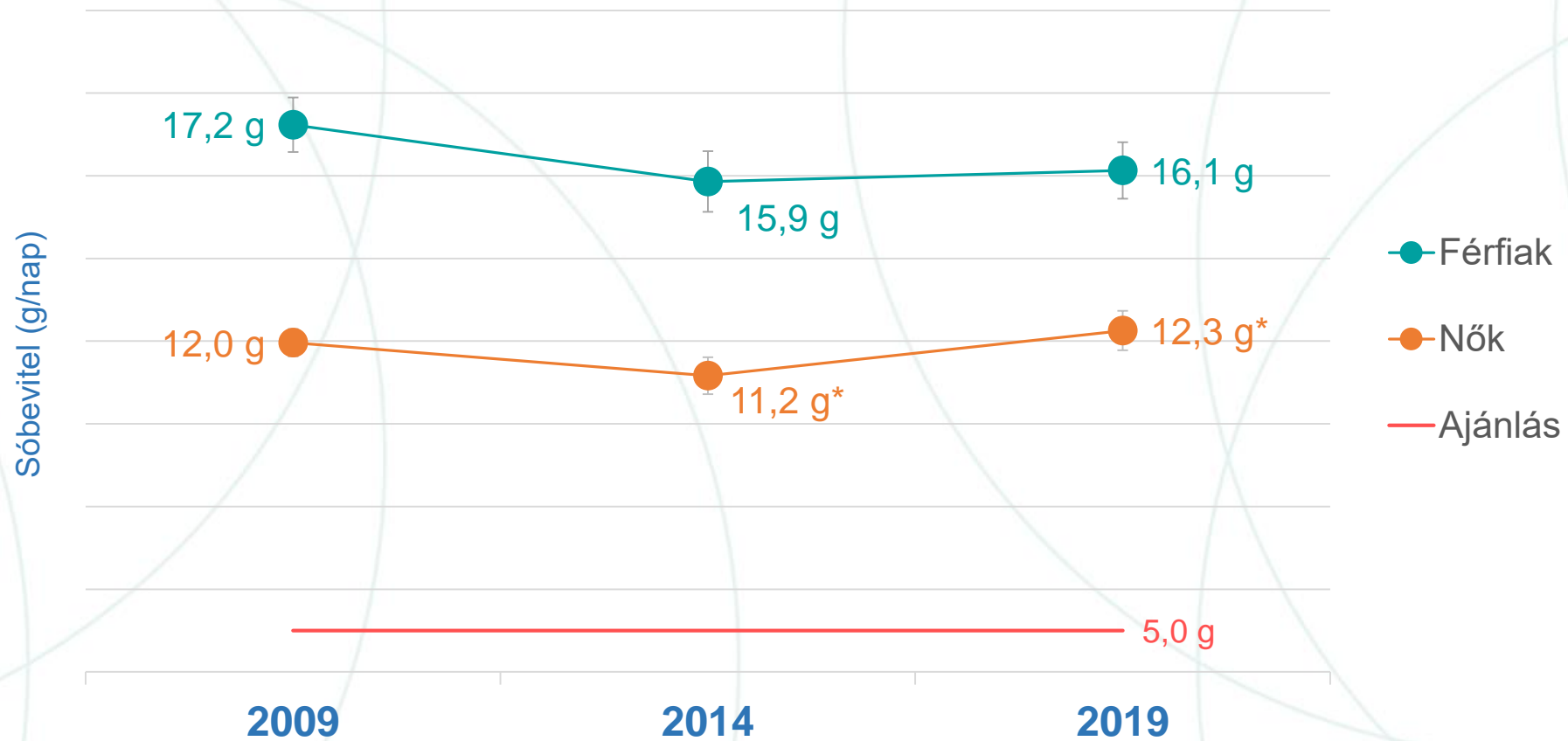

Nátriumbevétel

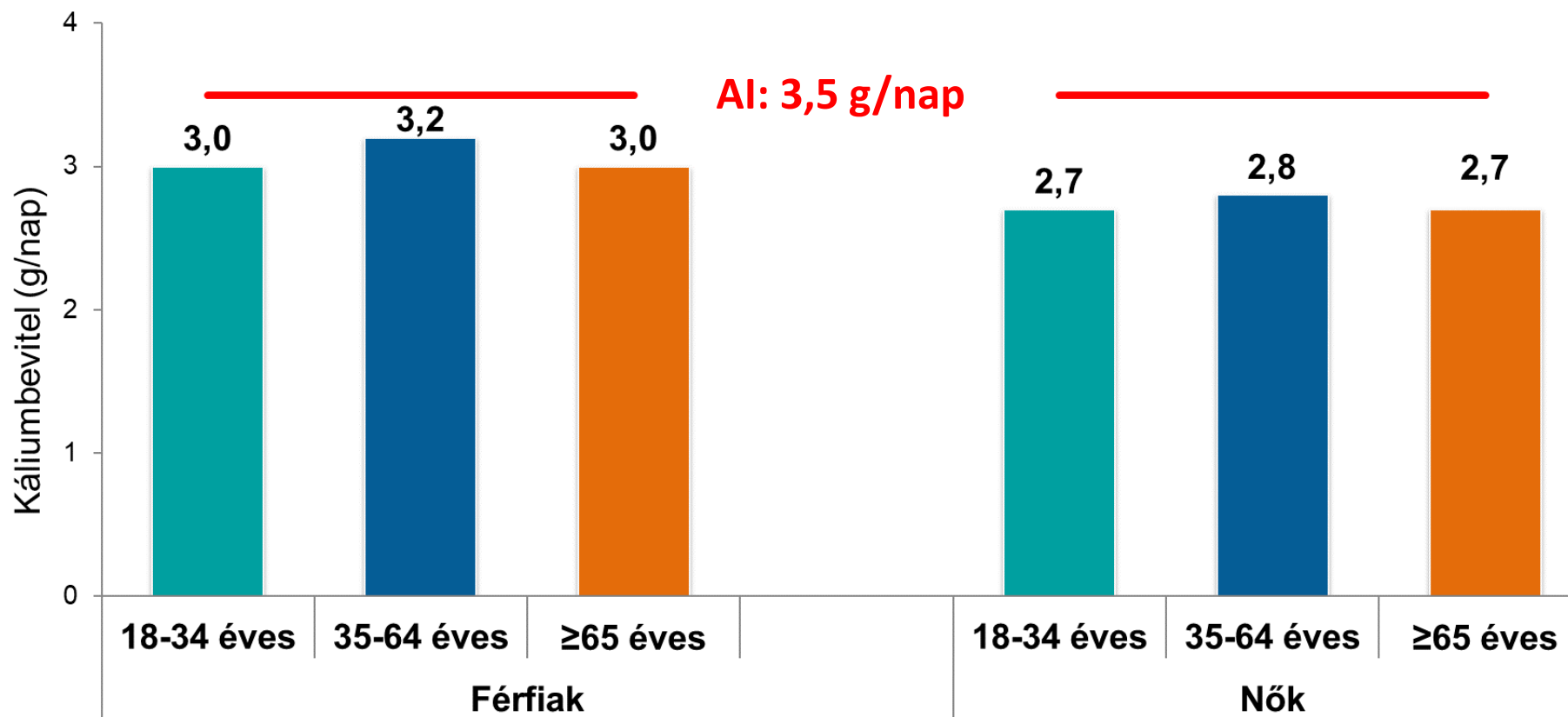

Sóbevitel változása OTÁP 2009-2014-2019

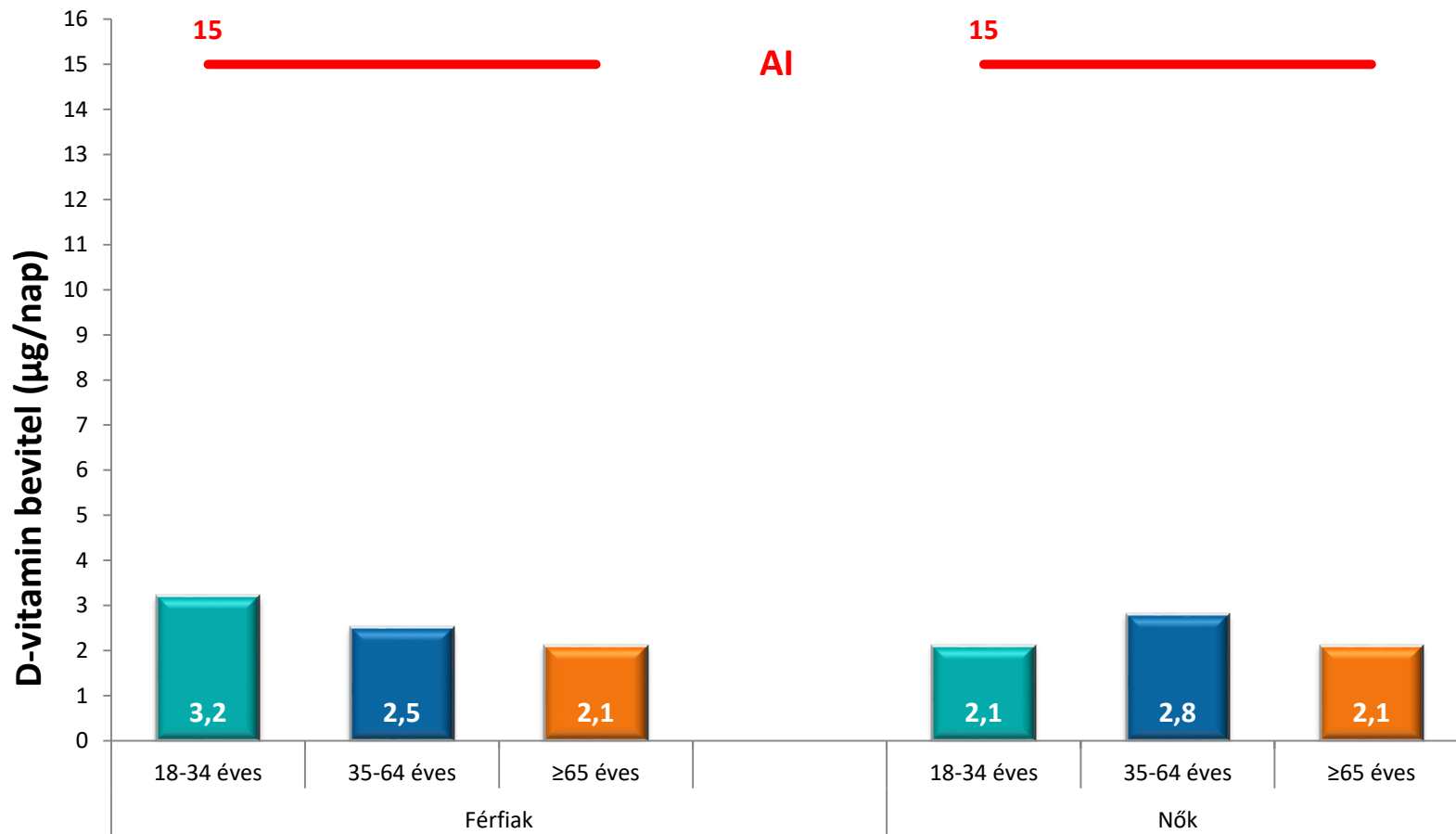

*p < 0,05

Káliumbevitel

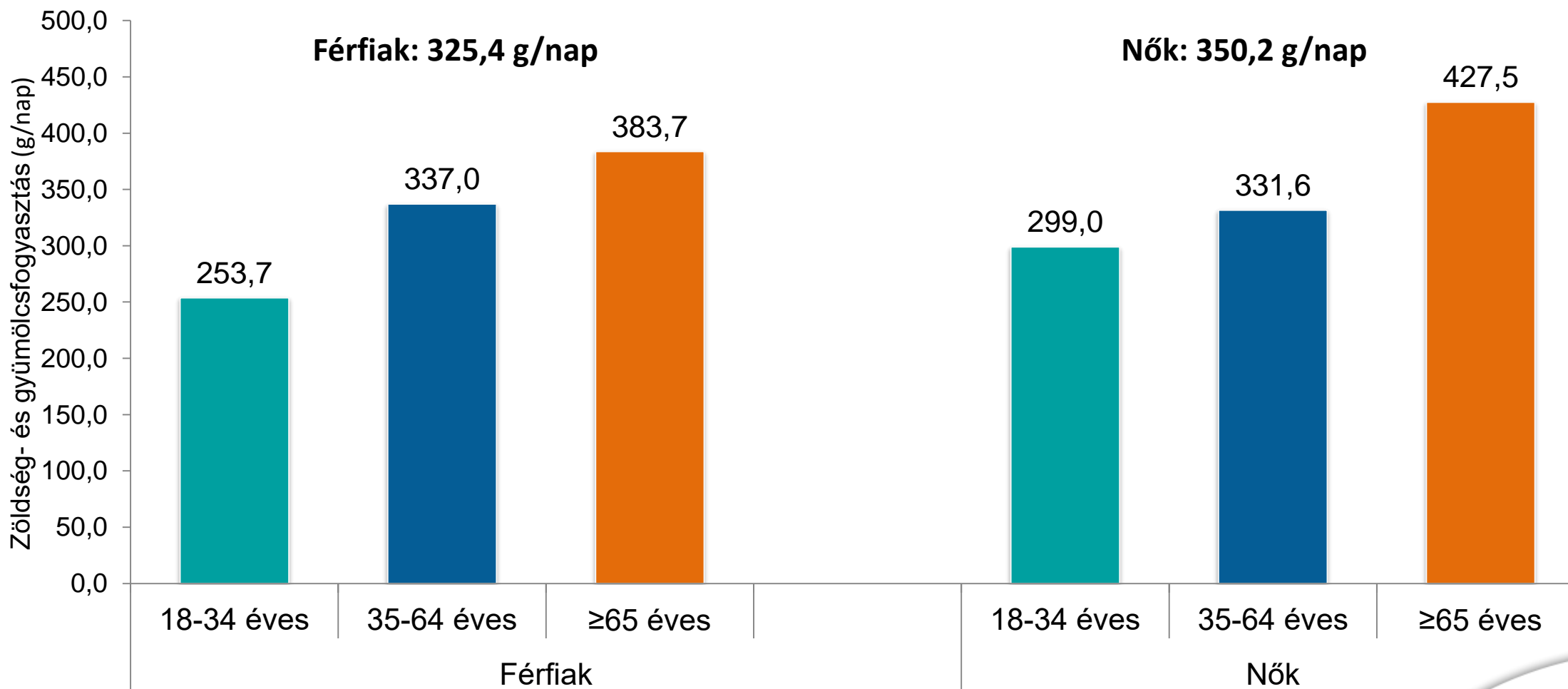
D-vitamin

A felnőttek zöldség- és gyümölcsfogyasztása

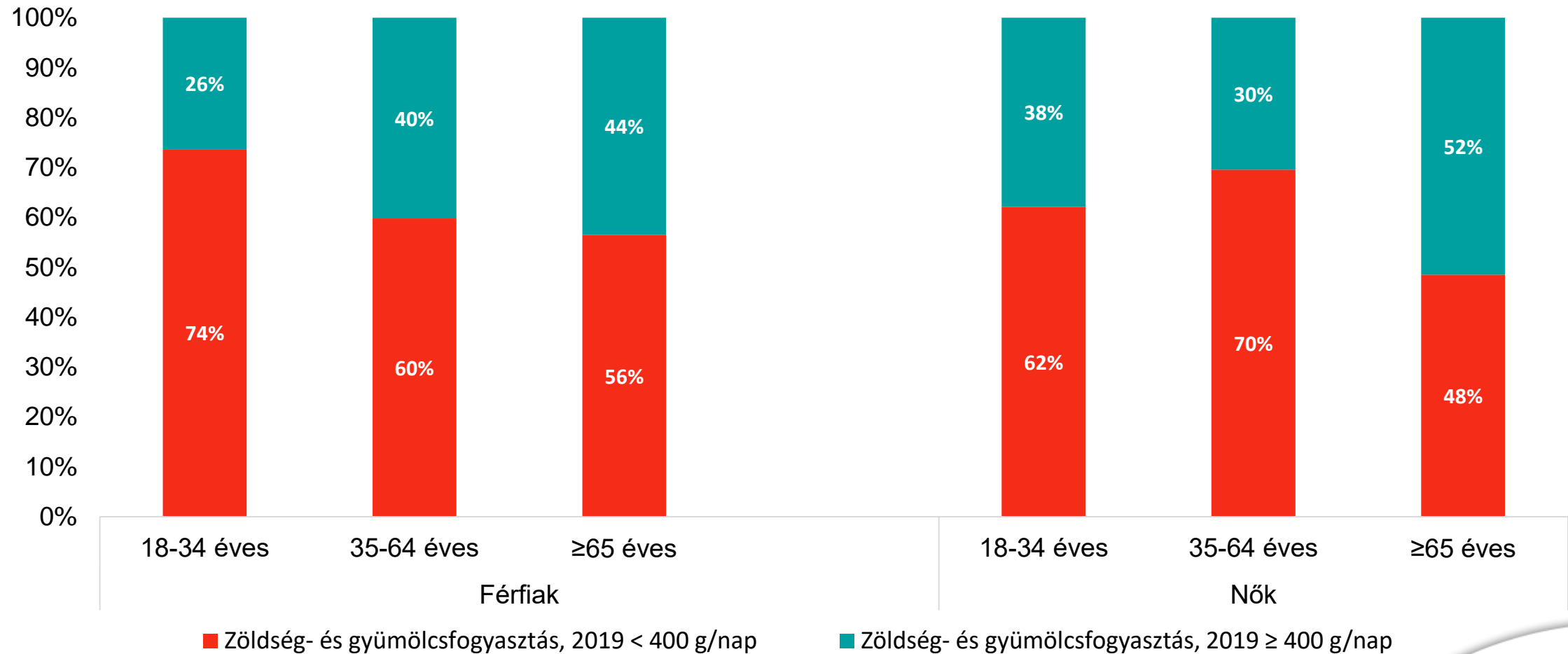
Nem-korcsoport

WHO ajánlás: ≥ 400 g/nap

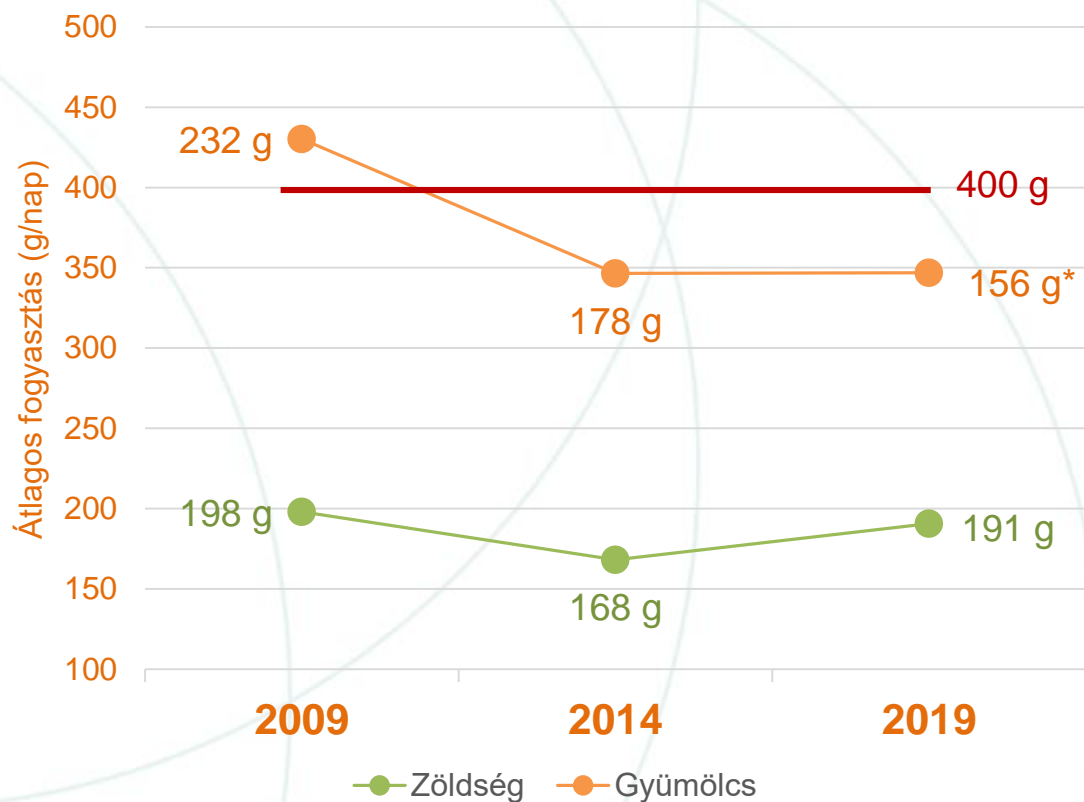
A zöldség- és gyümölcsfogyasztásra vonatkozó ajánlásnak való megfeleléség

Nem-korcsoport

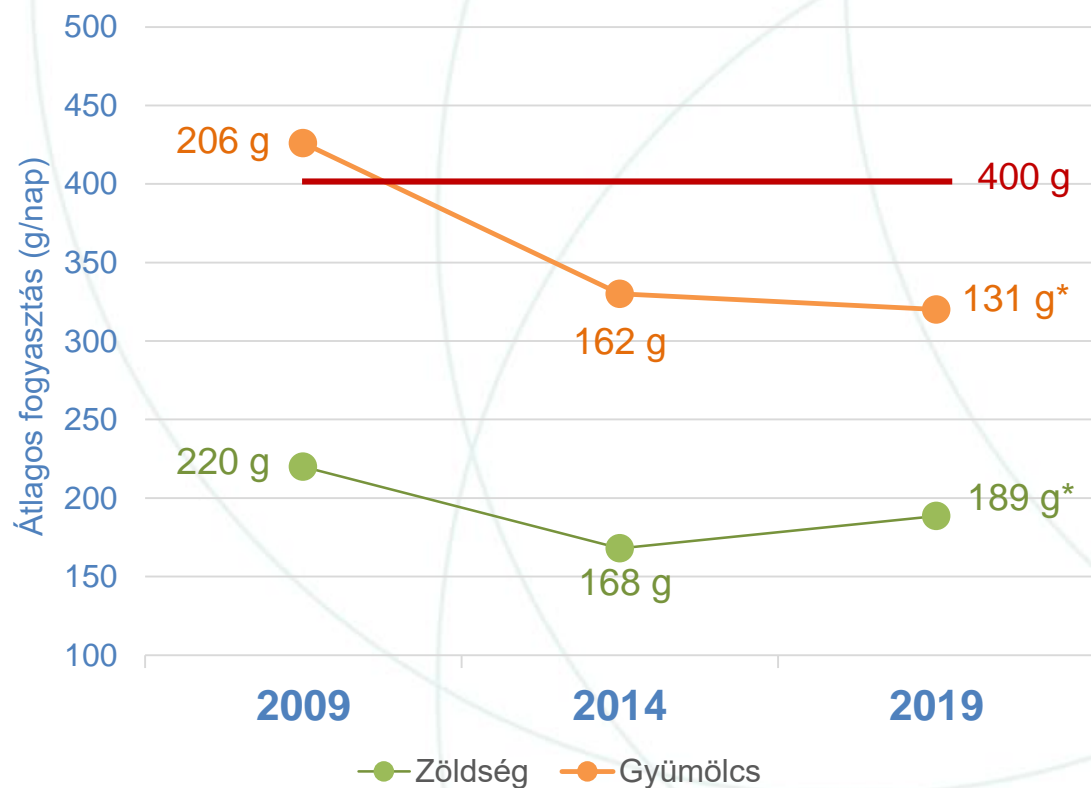

Zöldségek és gyümölcsök fogyasztása OTÁP 2009-2014-2019

NŐK

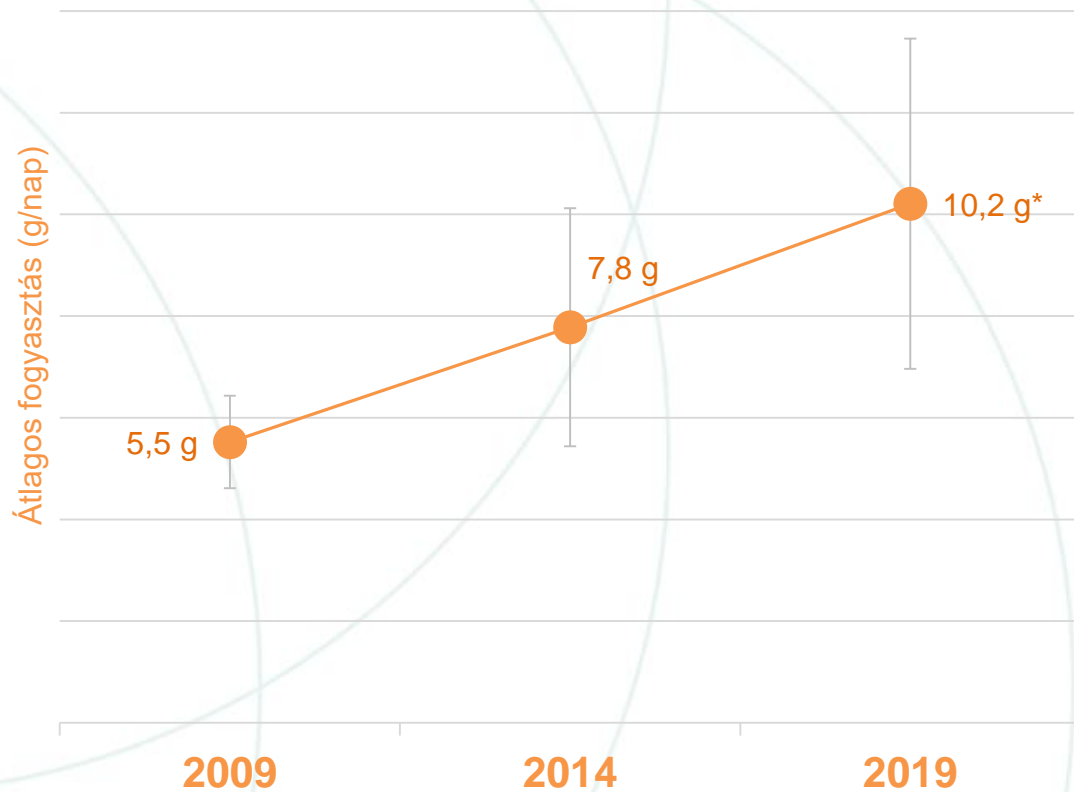
FÉRFIAK

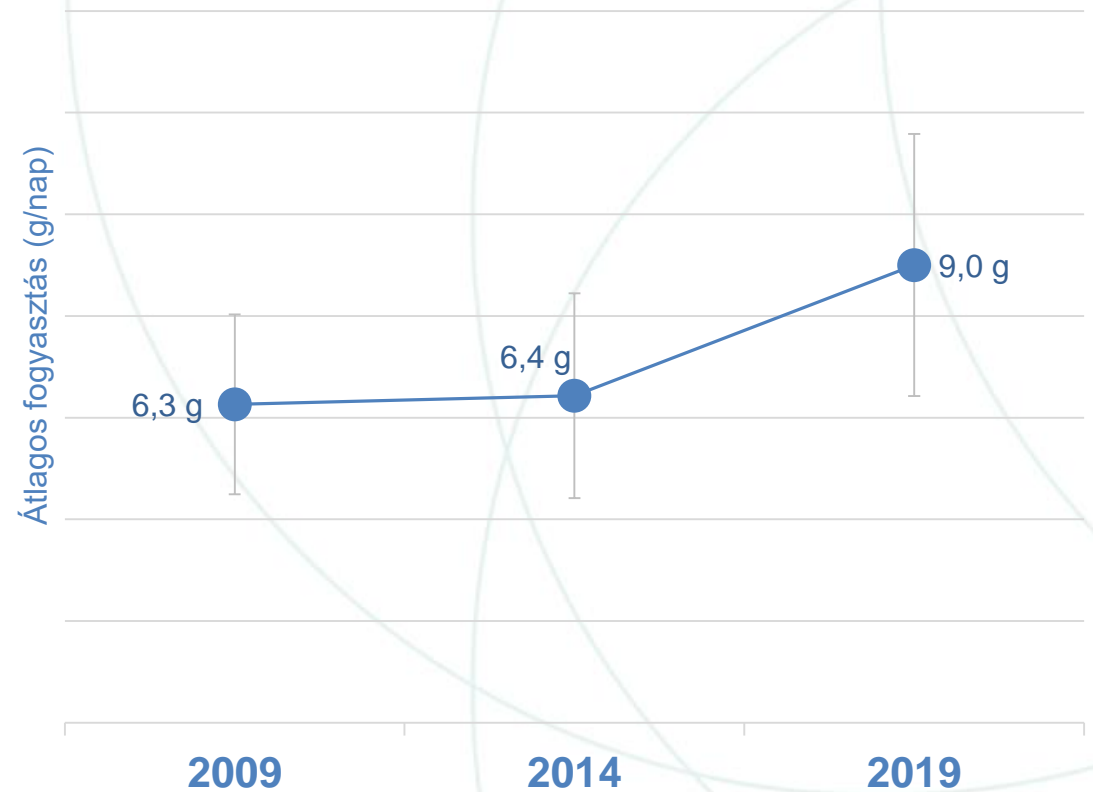
*p < 0,05

Diófélék, olajos magvak fogyasztása OTÁP 2009-2014-2019

NŐK

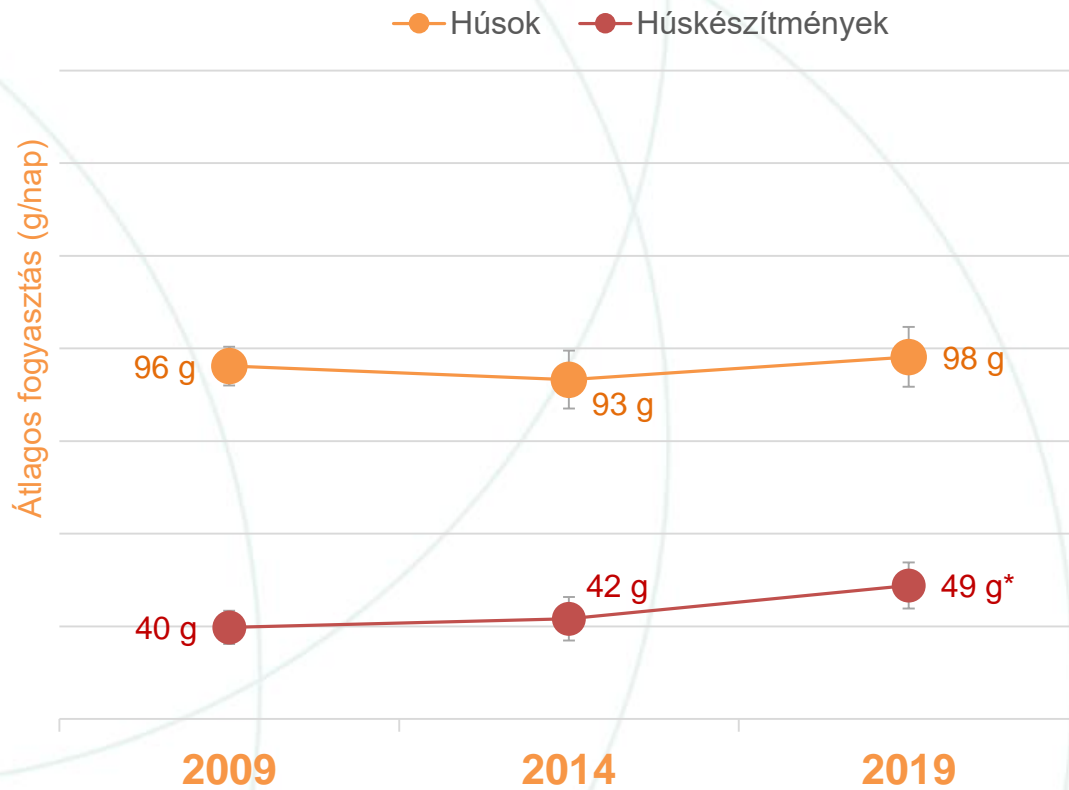
FÉRFIAK

*p < 0,05

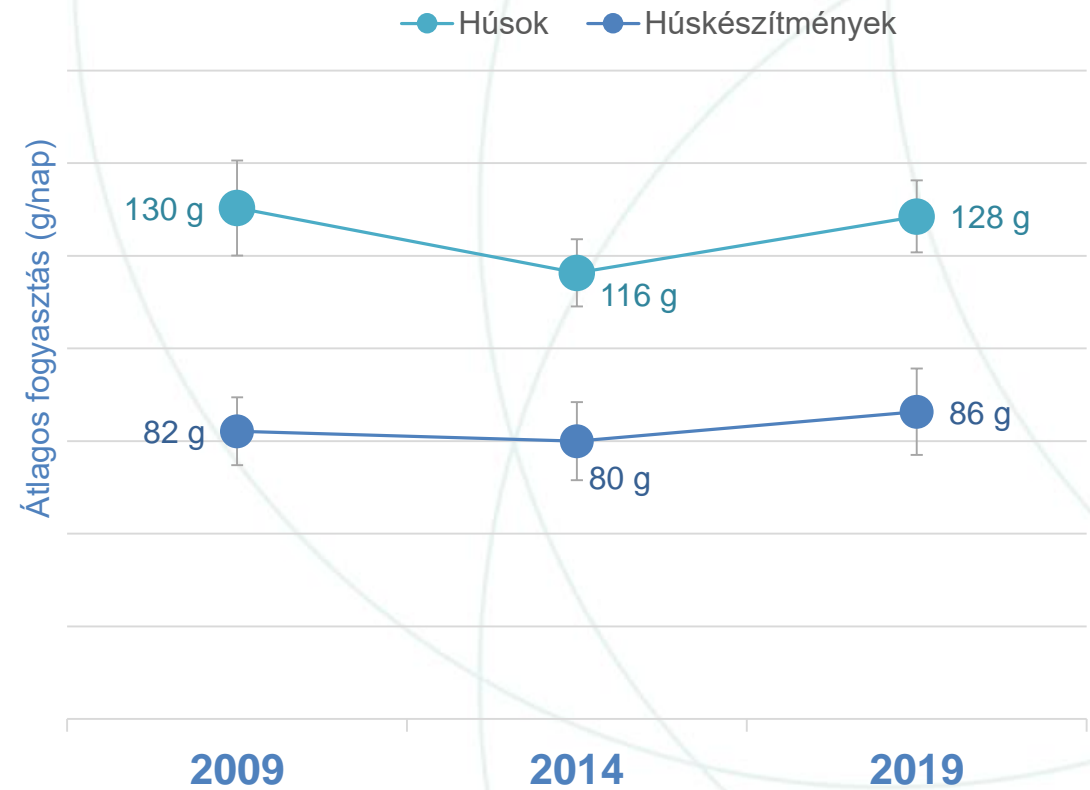
Húsok és húskészítmények fogyasztása OTÁP 2009-2014-2019

NŐK

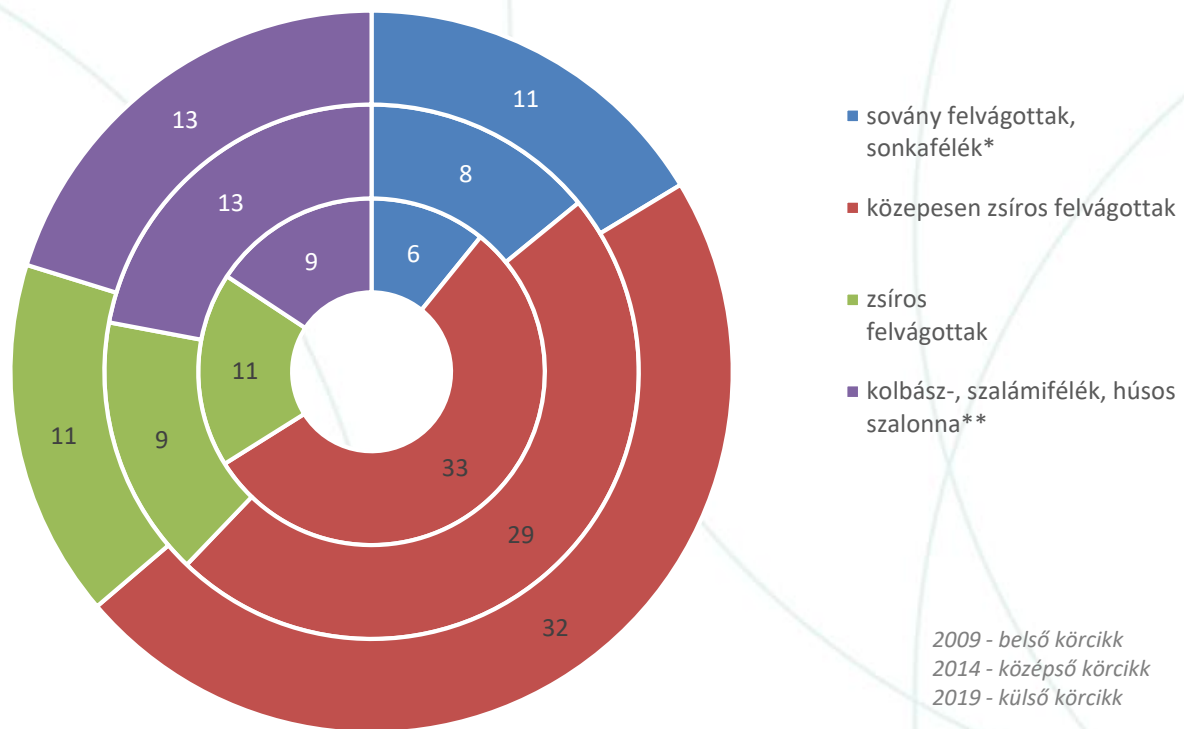
*p < 0,05

FÉRFIAK

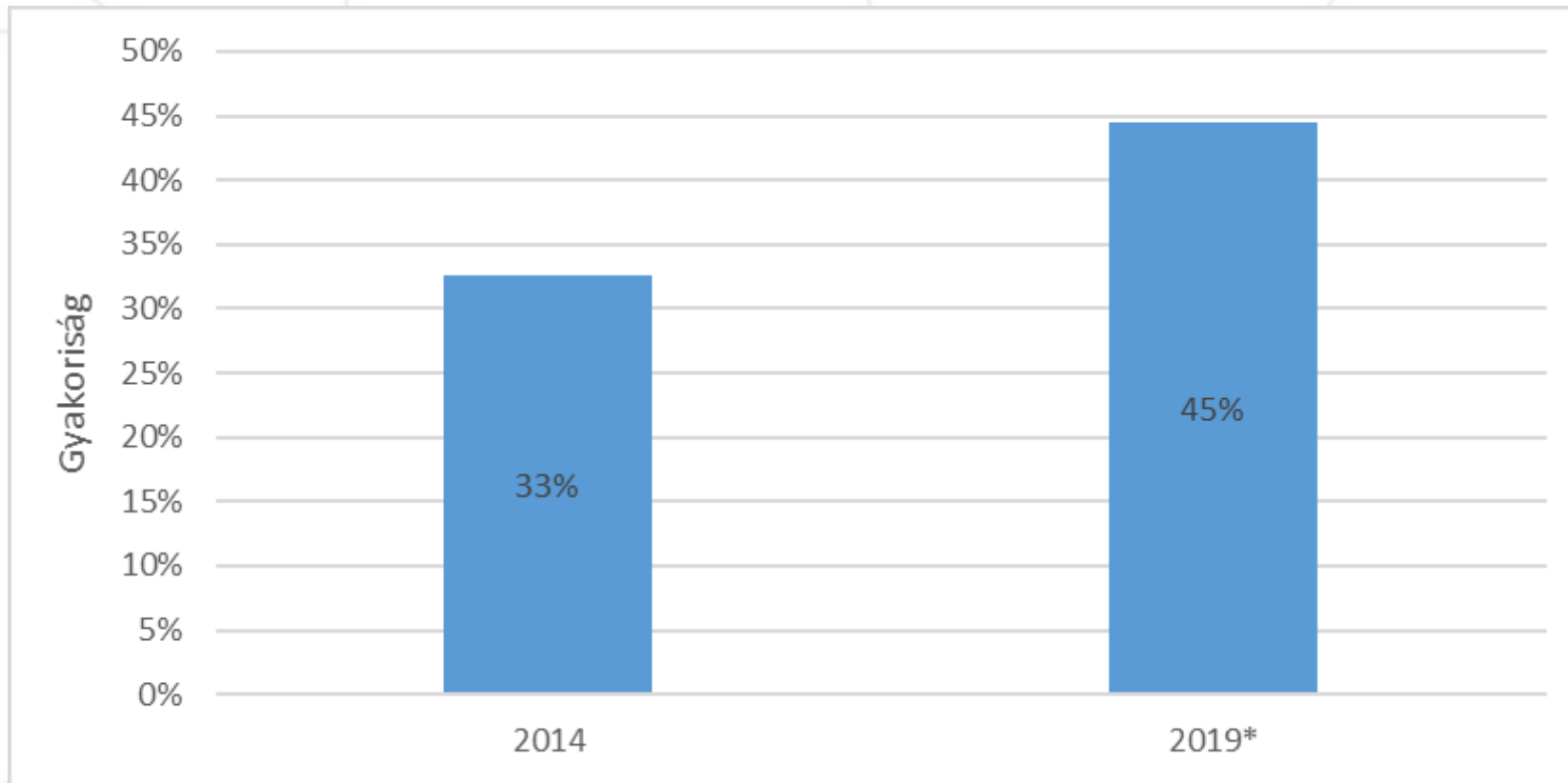
A felnőttek húskészítmény-fogyasztásának (g/nap) összetétele OTÁP 2009-2014-2019

* a sovány felvágottak, sonkafélék fogyasztásának szignifikáns változása 2009-2019 között, $p < 0,05$

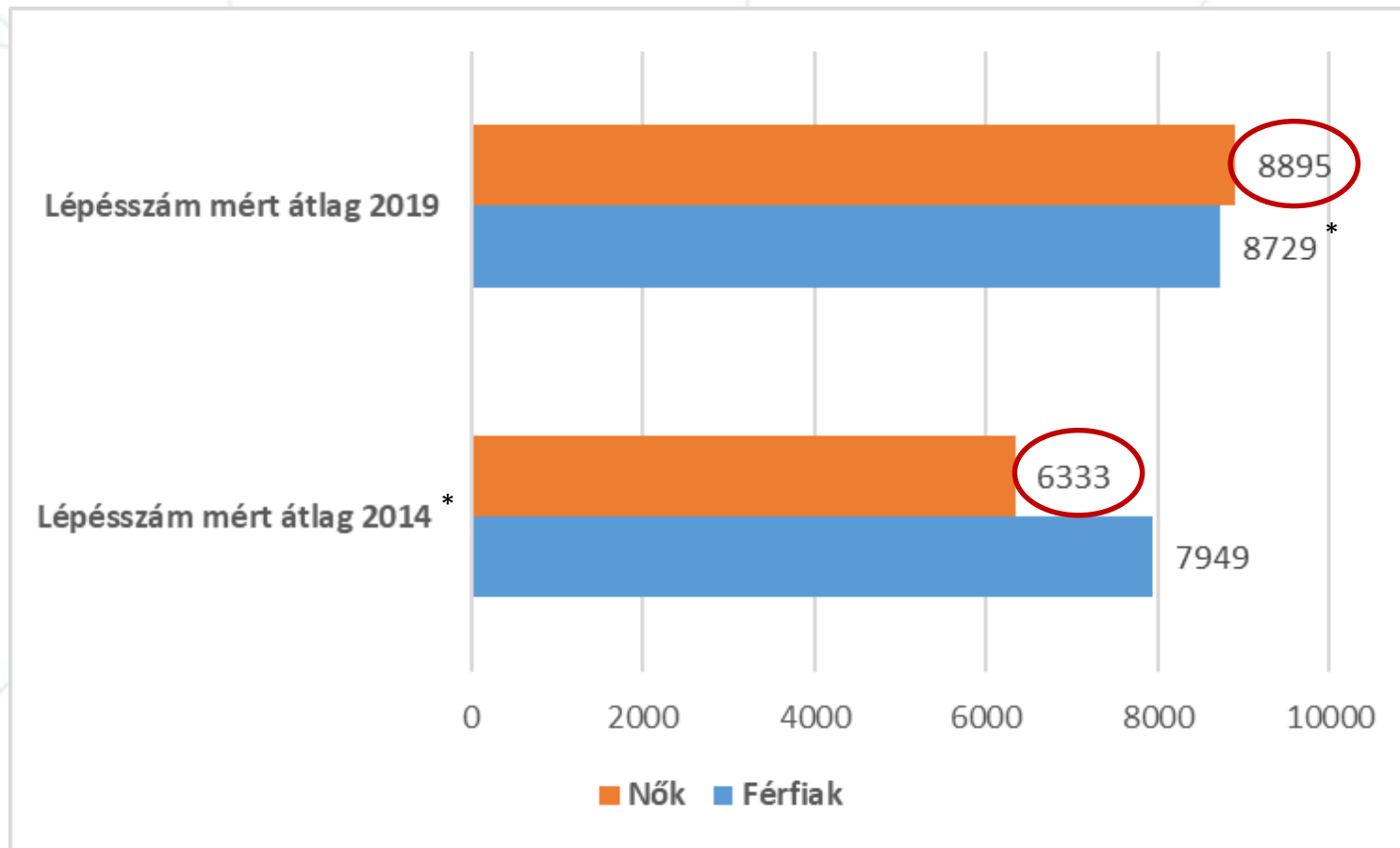
** a kolbász-, szalámifélék, húsos szalonna fogyasztásának szignifikáns változása 2009-2014 és 2009-2019 között, $p < 0,05$

A sportoló felnőttek aránya, OTÁP 2014, 2019

* a sportolók arányának szignifikáns változása 2014-2019 között, $p < 0,05$

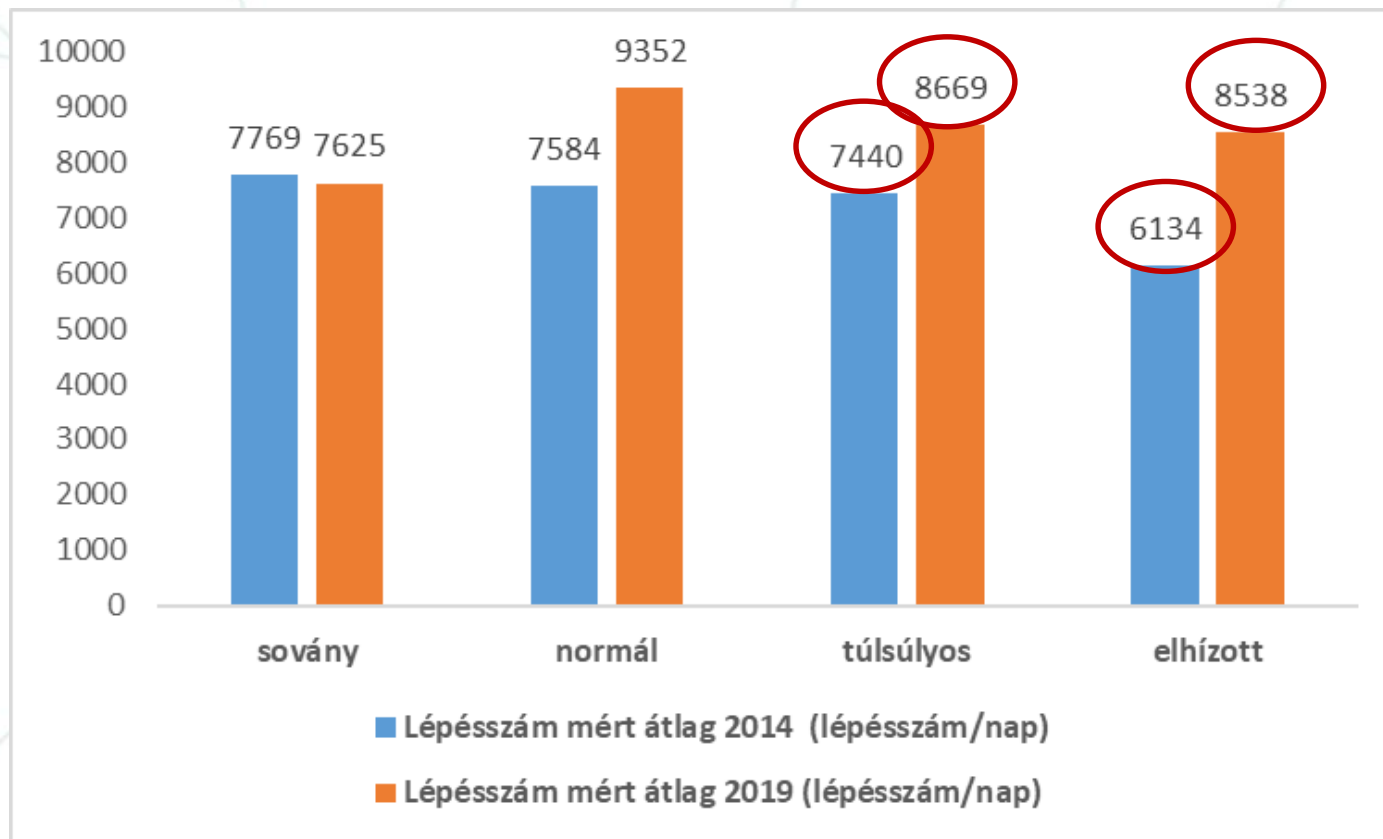
A felnőttek mért napi lépésszáma nemek szerint, OTÁP 2014, 2019

* Férfiak és nők mért lépésszáma 2014, $p < 0,05$

* Nők mért lépésszáma 2014, 2019, $p < 0,05$

A felnőttek mért napi lépésszáma a BMI szerint, OTÁP 2014, 2019

- * normál mért lépésszáma 2014, 2019 $p < 0,05$
- * túlsúlyos mért lépésszáma 2014, 2019 $p < 0,05$
- * elhízott mért lépésszáma 2014, 2019, $p < 0,05$

Köszönöm a megtisztelő figyelmet!